

Informatienota

Datum vergadering	: 24 november 2020
Registratienummer	: IN/126
Portefeuillehouder	: Annet IJff
Bijlage(n)	: 1. Begrippenlijst 2. Lokale en regionale uitvoering inburgeringstaken
Onderwerp	: Nieuwe Wet inburgering

Onderwerp

Nieuwe Wet inburgering

Kennisnemen van

1. De actuele stand van zaken rondom het implementeren van de nieuwe Wet inburgering in Rivierenland.

Inleiding

Op 1 juli 2021 gaat naar verwachting de nieuwe Wet inburgering in. Gemeenten in Rivierenland werken op dit moment samen aan de implementatie van deze wet. Graag informeren we u over de Veranderopgave Inburgering en de laatste stand van zaken in Rivierenland.

Achtergrondinformatie over de nieuwe Wet inburgering

Het huidige inburgeringsstelsel is niet effectief gebleken. Minister Koolmees heeft daarom een nieuwe Wet inburgering aangekondigd. De veranderopgave inburgering leidt tot een grote stelselwijziging, met de gemeente (terug) in de hoofdrol. Zo krijgt de gemeente de taak om de intake van inburgeraars, het persoonlijk plan inburgering en participatie en de verschillende leerroutes te organiseren en coördineren. Daarnaast krijgt de gemeente ook de verantwoordelijkheid voor het (financieel) ontzorgen van inburgeraars gedurende de eerste 6 maanden.

Knelpunten huidig inburgeringsstelsel

Uit een evaluatie van het huidig inburgeringsstelsel is onder andere gebleken dat:

- het stelsel nu teveel op zichzelf staat. Ze mist een goede aansluiting met participatie en onderwijs;
- de aansluiting tussen voorinburgering (in het asielzoekerscentrum) en het inburgeringstraject beter kan;
- inburgeraars onvoldoende in staat zijn zelfstandig invulling te geven aan hun inburgeringstraject;
- het huidige stelsel geen positieve prikkel kent om een hoger taalniveau na te streven.

Kernboodschap

Hoofdpijnen nieuw inburgeringsstelsel

Het nieuwe inburgeringsstelsel beoogt, nadrukkelijk samen met andere wetgeving binnen het sociaal domein, een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke doel van inburgeren: alle

inburgeringsplichtigen doen snel en volwaardig mee in de Nederlandse maatschappij, liefst via betaald werk. Belangrijke wijzigingen zijn:

Nieuwe taken:

1. Uitbreiding van de doelgroep: in de nieuwe Wet inburgering krijgen niet alleen statushouders (vluchtelingen vanwege onveilige situatie) ondersteuning vanuit de gemeente, maar ook gezinsmigranten (nieuwkomers in verband met gezinsvorming).
2. Brede intake: het voorstel is dat gemeenten voor iedere inburgeraar (ook niet-uitkeringsgerechtigden) een 'brede intake' gaan afnemen waarmee zicht ontstaat op de startpositie en de ontwikkelmogelijkheden van de inburgeringsplichtige. Dit komt in het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP). Met de brede intake en het PIP heeft de gemeente de regie op het inburgeringsproces van inburgeringsplichtigen.
3. Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie: voor iedere inburgeringsplichtige wordt een PIP opgesteld. De gemeente bewaakt de voortgang op dit plan en coördineert de inzet van ketenpartners.
4. Leerroutes: de gemeente koopt leerroutes (bestaande uit taalonderwijs en participatie activiteiten) in voor alle statushouders. Er worden drie verschillende leerroutes ingekocht:
  - Onderwijsroute: een taalschakeltraject, waarin de inburgeringsplichtige niet alleen de Nederlandse taal leert op minimaal B1 niveau, maar tegelijkertijd zo goed mogelijk wordt voorbereid op instroom in het Nederlandse beroeps- of wetenschappelijk onderwijs. Deze route is voornamelijk voor jonge inburgeraars.
  - B1-route: binnen deze leerroute wordt het leren van de Nederlandse taal gecombineerd met (vrijwilligers)werk en participatie. Doel van deze route is dat inburgeraars zo snel mogelijk, maar binnen maximaal drie jaar, taalniveau B1 behalen en hun perspectief op de arbeidsmarkt vergroten.
  - Zelfredzaamheidsroute (Z-route): voor mensen voor wie de onderwijs- of de B1-route buiten bereik ligt, komt er een leerroute waarbij iedereen leert zich zelfstandig in de maatschappij te redden. Er worden geen ontheffingen voor de inburgeringsplicht meer verleend op basis van aantoonbaar geleverde inspanningen.
5. Het leenstelsel wordt afgeschaft en vervangen door een door gemeenten geregisseerd aanbod van leerroutes.
6. Financieel ontzorgen: gemeenten gaan statushouders financieel ontzorgen. Dit houdt in dat vaste lasten (huur, GWL en zorgverzekering) gedurende een verplichte periode van 6 maanden worden betaald vanuit de bijstandsuitkering. Tijdens deze periode worden statushouders begeleid richting financiële zelfredzaamheid.

Onderdelen die overgaan van de huidige naar de nieuwe Wet inburgering

Naast bovenstaand (nieuw) aanbod komt ook een aantal onderdelen uit het huidige inburgeringsstelsel terug in de nieuwe Wet inburgering:

1. Maatschappelijke begeleiding: de maatschappelijke begeleiding start op het moment dat de statushouder zich inschrijft bij de gemeente. Samen met de maatschappelijk begeleider vindt de statushouder de weg in zijn nieuwe woonplaats en in de Nederlandse samenleving. De begeleiding bestaat daarnaast uit hulp bij praktische regelzaken. De maatschappelijke begeleiding wordt lokaal uitgevoerd.

2. Participatieverklaring: via het participatieverklaringstraject maakt de inburgeraar kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie. Een deel van de PVT wordt onderdeel van de leerroutes en een deel wordt lokaal uitgevoerd.

3. Module Arbeidsmarkt Participatie: vaak bestaan er grote verschillen tussen de arbeidsmarkt in Nederland en de arbeidsmarkt in het land van herkomst van inburgeringsplichtige. Om die reden is het belangrijk dat zij bekend raken met de Nederlandse arbeidsmarkt en dat ze zich de vaardigheden en capaciteiten eigen maken die nodig zijn om in Nederland mee te kunnen doen. In de MAP brengt de inburgeringsplichtige de eigen competenties en de arbeidsmarktkansen in beeld. Dit wordt gecombineerd met praktische inzet op de (lokale) arbeidsmarkt.

De laatste stand van zaken

Uit de regionale verkenning waartoe de colleges in Rivierenland eind 2018 opdracht hebben gegeven, bleek dat het aantal inburgeringsplichtigen per individuele gemeente te laag ligt om een kwalitatief goed en betaalbaar inburgeringsstelsel aan te kunnen bieden. Colleges in Rivierenland hebben daarom besloten om regionale samenwerking op te zoeken voor de nieuwe taken die op de gemeente afkomen. Door de regionale samenwerking op te zoeken kan de juiste expertise voor een betaalbare prijs ingezet worden. De bovengenoemde taken worden gezamenlijk ingekocht of aanbesteed. Bij ieder wetsonderdeel wordt gekeken hoe de activiteiten zo lokaal mogelijk georganiseerd kunnen worden. Concreet betekent dit het volgende:

- Gemeenten werken samen op de brede intake, het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie en financieel ontzorgen. Deze taken worden uitgevoerd door een medewerker van de gemeenten.
- Gemeenten kopen gezamenlijk de leerroutes in. In de leerroutes worden de wetsonderdelen PVT en MAP opgenomen.
- Gemeenten kopen gezamenlijk de maatschappelijke begeleiding in.

Kernprincipes inburgeringsstelsel Rivierenland

Het implementeren van de Wet inburgering 2021 in arbeidsmarktregio Rivierenland vindt plaats volgens de volgende kernprincipes.

- Het inburgeringsstelsel is betaalbaar.
- Het inburgeringsstelsel is van hoge kwaliteit.
- Het inburgeringsstelsel is toegankelijk voor de inburgeringsplichtigen.
- De regionaal georganiseerde wetsonderdelen sluiten aan bij de lokale inrichting van het sociaal domein en welzijnsaanbod.

Stand van zaken in Rivierenland

1. In oktober 2020 starten gemeenten in Rivierenland een pilot op de brede intake en daarmee op het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie. Dat betekent het werven van een consultant inburgering die voor de gemeenten in de regio de brede intakes gaat uitvoeren. Op basis van de brede intake stelt de inburgeringsconsultant een PIP op voor de inburgeringsplichtige, waarvan de voortgang gevolgd wordt.

2. In oktober 2020 starten gemeenten in Rivierenland een pilot op het financieel ontzorgen. Op dit moment wordt een budgetcoach geworven die de statushouders begeleidt in het proces van financieel zelfredzaam worden.
3. De aanbesteding maatschappelijke begeleiding nieuwe stijl staat op dit moment open. De ingangsdatum voor de nieuwe opdracht is 1 januari 2021.
4. De gemeenten zijn druk met de voorbereiding op de aanbesteding leerroutes. In maart en april 2020 is een marktconsultatie uitgevoerd. Veel partijen hebben interesse getoond in de opdracht. Om die reden wordt in november een voorselectie uitgevoerd. In januari/februari 2021 start de offertefase met maximaal 5 partijen. De ingangsdatum voor de opdracht is 1 juli 2021.

Consequenties

Geen

Financiën

Geen

Communicatie

- Ketenpartners worden periodiek geïnformeerd door middel van nieuwsbrieven en bijeenkomsten.
- Cliënt- en adviesraden van de betrokken gemeenten worden middels een informatiesessie op korte termijn geïnformeerd.

Vervolg

Bijlage(n)

1. Begrippenlijst Wet inburgering
2. Lokale en regionale uitvoering inburgeringstaken

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop